

ПЛАНИРОВАНИЕ СОЦИАЛЬНО – ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ АДМИНИСТРАТИВНОГО РАЙОНА

Современное государство может успешно развиваться только при условии, если ориентиром своей политики имеет рост уровня и качества жизни граждан, то есть когда она «направлена на создание условий, обеспечивающих достойную жизнь и свободное развитие человека».

Таким образом, исходя из конституционных норм, критерием социально-экономического развития Украины выступают показатели оценки уровня и качества жизни населения.

На сегодняшний день существует ряд общих положений разработки стратегии регионального экономического развития, соблюдение которых активно увеличивает возможность успеха, среди которых активно используются методы и процедуры стратегического планирования.

Для универсальности изложения материала статьи автором будет использоваться термин административный район, под которым подразумевается совокупность жилых массивов и объектов социальной инфраструктуры, локализованных в рамках фиксированных территориальных границ, имеющая собственное название, управляемая местной администрацией, и связанная с более крупными административными единицами функциональными связями линейной иерархии, т.е. под определение административного района попадает любая единица территориальной иерархии, имеющая собственный управленческий аппарат, такая как город, область, район, муниципальное образование.

Стратегическое планирование социально-экономического развития административного района - это систематический процесс, с помощью которого местные сообщества формируют картину своего будущего и определяют этапы его достижения, исходя из местных ресурсов. Коротко цикл стратегического планирования экономического развития административного района можно представить в следующем виде:

1. Определение целей развития.
2. Анализ внешней среды развития административного района.
3. Определение его сильных и слабых сторон.
4. Использование имеющихся и формирование новых местных преимуществ.

I МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЯ
«Проблеми та перспективи інноваційного соціально-економічного розвитку
в умовах глобалізації: регіональний вектор», Ізмаїл - 2012

5. Розробка концепції розвитку.
6. Розробка плану конкретних дій і здійснення стратегії.
7. Аналіз ефективності і результативності, коректування цілей і методів їх досягнення.

В регіональному соціально-економічному управлінні в нинішнє час значущо зросли роль і значення інформації. Наявність повних і достовірних даних про процеси, що відбуваються в різних галузях і сферах життєдіяльності адміністративного району, є необхідною умовою організації управління його розвитком. Однак рішення проблеми раціонального соціально-економічного моніторингу знаходиться в початковій стадії. Під моніторингом розуміється система спостереження, оцінки і прогнозу економічної і соціальної обстановки, що складається на території адміністративного району.

Основні завдання соціально-економічного моніторингу зводяться до: спостереження за ходом соціально-економічних процесів, що відбуваються в районі; оцінці цих процесів; аналізу причин, що викликають те чи інше соціально-економічне становище; прогнозу розвитку соціально-економічної ситуації; розробці рекомендацій, спрямованих на усунення негативних наслідків і розвиток позитивних тенденцій.

Вибір показників для проведення моніторингу стійкого соціально-економічного розвитку повинен здійснюватися, в першу чергу, з урахуванням особливостей місцевого суспільства як об'єкта статистичного спостереження; во-друге, виходячи з завдань, які ставить практика управління адміністративним районом. При цьому керуватися необхідно наступними основними принципами побудови системи показників:

- відповідність загальної методології побудови статистичних показників, що використовуються в національній і міжнародній статистиці;
- забезпечення єдності методології побудови скрізованих показників і їх порівнянності з аналогічними показниками системи державної централізованої статистики;
- задоволення потреб місцевих органів самоуправління в якісній і оперативній інформації, що відображає основні соціально-економічні явища і процеси, що відбуваються на території муніципального району;
- відповідність змісту і складу системи показників зонам уваги і спостереження, особливостям і положенню муніципального району.

Аналізовані дані повинні задовольняти наступним вимогам:

- цілеспрямованість - вся система раціонального моніторингу повинна бути орієнтована на рішення конкретних управлінських завдань;
- системний підхід - розгляд адміністративного району як підсистеми більш великої суспільної системи і дослідження його зв'язків з іншими територіальними ланками;
- комплексність - моніторинг окремих сфер і напрямків розвитку району повинен

I МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЯ
«Проблеми та перспективи інноваційного соціально-економічного розвитку
в умовах глобалізації: регіональний вектор», Ізмаїл - 2012

осуществляются во взаимосвязи друг с другом; необходимо осуществлять последовательное решение всей совокупности задач мониторинга по каждому из его направлений;

- непрерывность в наблюдении за объектом;
- периодичность снятия информации о происходящих изменениях;
- сопоставимость применяемых показателей мониторинга во времени и другие.

При этом организации мониторинга стоит нарушать основные принципы проведения статистических наблюдений - репрезентативность и экономичность, направленных на получение статистически значимых для данного административного района фактов, позволяющих использовать их для оценки процессов, явлений общесистемного характера и иметь общую направленность на минимизацию наблюдений.

При мониторинговых исследованиях методом повторных, замеров накапливается и анализируется информация по показателям в динамике, выполняется сравнение с базовыми нормативными характеристиками и выявляются тенденции развития. Научные задачи состоят в отслеживании и анализе сдвигов в системе социально-экономических отношений; динамике условий и уровня жизни различных общественных групп; изменении их ценностных ориентации и потребностей; отношении к политике государственной и муниципальной властей; в проверке ряда альтернативных гипотез дальнейшего развития общества.

Мониторинг устойчивого социально-экономического развития служит информационной базой для принятия управленческих решений, в том числе при определении приоритетов политики, так как позволяет «оценивать социальное самочувствие людей, фиксировать качественные изменения в уровне и качестве жизни».

Поскольку устойчивость наступает при переходе системы из одного состояния в другое, характеризующееся способностью сохранять определенные свойства (качества) в течение наблюдаемого периода и противостоять внешним воздействиям, можно предположить, что планирование условий, при которых система не переходит из одного состояния в другие (худшие), поддается контролю. Инструментарий оценки и анализа устойчивого развития, по нашему мнению, является необходимым и достаточным для информационного обеспечения управленческих решений.